

ДИСЕРТАЦІЙНІ РОБОТИ З МОВОЗНАВСТВА
(тематика досліджень)

У 2007 році бюро Наукової ради з проблем «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» при Відділенні літератури, мови і мистецтвознавства НАН України працювало в такому складі (голова ради — проф. В. М. Бріцин, заступник голови ради — проф. Н. Г. Озерова, учений секретар — проф. В. В. Чумак, керівники секцій (загального та слов'янського мовознавства — член-кореспондент НАН України О. Б. Ткаченко, романо-германського мовознавства — проф. А. Д. Белова, граматики — проф. К. Г. Городенська, лексикології та лексикографії — проф. О. О. Тараненко, стилістики — проф. С. Я. Єрмоленко, російського мовознавства — проф. Н. Г. Озерова, діалектології та ономастики — проф. П. Ю. Гриценко, комп'ютерної лінгвістики — член-кореспондент НАН України Н. Ф. Клименко, член-кореспондент НАН України В. А. Широков). Протягом поточного року затверджено такі теми дисертаційних досліджень:

1. Концепт «Петербург» у поетичному ідіолекті Осипа Мандельштама і Олександра Кушнера.
2. Динаміка мовного розвитку на Прикарпатті в соціолінгвістичному аспекті (50 – 80-ті рр. ХХ століття).
3. Етнокультурний компонент у компаративній фразеології (на матеріалі польської, англійської та французької мов).
4. Діалектна основа мови художньої прози І. С. Нечуя-Левицького.
5. Засоби кореферентності в системі художнього ідіолекту Валерія Шевчука.
6. Народна виробнича термінологія центральних говірок Поділля.
7. Слова автора у структурі художнього дискурсу Григорія та Григора Тютюнників.
8. Лексика поетичних творів Дмитра Білоуса: структурно-семантичний і когнітивно-прагматичний аспекти.
9. Мова політичної реклами: функціонально-прагматичний аспект.
10. Семантичні процеси в лексиці україномовної реклами.
11. Гумористичний компонент у семантиці лексичних і фразеологічних одиниць мови творів Євгена Дударя.
12. Генеза українських східнословобожанських говірок у світлі лексики.
13. Російські переклади п'єс Теннессі Уільямса як лінгвокультурний феномен.
14. Хронологізація мовних явищ у лінгвогенетичних дослідженнях ХІХ – ХХ ст.
15. Морфологічна класифікація мов у лінгвістиці ХІХ – ХХ ст.
16. Стилiстико-когнітивний та прагматичний аспекти інтерактивної комунікації в англомовному віртуальному дискурсі.
17. Категорія інтенсивності в сучасній польській мові: когнітивний та стилістичний аспекти.
18. Вербалізація можливих світів у жанрі фентезі (на матеріалі творів англійських та американських авторів).
19. Семантика та структурні типи речень з ментальними предикатами.
20. Дієслівне керування в сучасній словацькій мові.
21. Структурні та семантичні параметри безособових речень у сучасній чеській мові.
22. Асоціативні поля номінацій соціального статусу людини у німецькій та українській мовах.
23. Конгенсивна типологія сигніфікатів.
24. Валентність дієслів тематичної групи «чуттєва сфера» в англійській і українській мовах.
25. Семантико-синтаксична структура речень з фактитивними предикатами.
26. Генеза образної предикації в етнолінгвістичному аспекті.
27. Художній дискурс Зої Кучерявої: лінгвостилістичний аспект.
28. Типологія асоціативних полів лінгвокультурем у різносистемних мовах.
29. Способи оцінної дієслівної дії в сучасній українській літературній мові.
30. Семантико-синтаксична структура речень з предикатами фізичного стану істоти.
31. Композити російської мови в ономасіологічному аспекті.
32. Лінгвістична інтерпретація феномена інформативності в лексикографічній парадигмі.
33. Українська обрядова фразеологія: структура, семантика, етнокультурний зміст.
34. Вторинна номінація у творенні комічного (на матеріалі української та німецької мов).

35. Тематичні словники в болгарській лексикографії: історія і сучасний стан.
36. Семантичне наповнення та функціонування презента в сучасній сербській літературній мові.
37. Трансформації фразеологізмів у текстах сучасних хорватських газет.
38. Фразеологія англійської мови та мовна картина світу.
39. Номінативні поля соматизмів та відсоматичних утворень в українських діалектах.
40. Особливості декодування значень лексики і висловлень (цільові, модальні, темпорально-просторові та оцінні аспекти).
41. Міжривнева асиметрія англійських і декомпресованих українських мовленнєвих одиниць.
42. Семантична дивергенція в національних варіантах англійської мови.
43. Художня картина світу в російському сатиричному наративі початку XX століття.
44. Англійська християнсько-богословська терміносистема: генезис, структура, семантика.
45. Англійські запозичення у функціонально-стильових різновидах української мови кінця XX — початку XXI століть.
46. Ономазіологічна парадигма «чоловік» у чеській та українській мовах.
47. Джерела і динаміка фразеології української мови XI — XVIII ст.
48. Лінгвістичні параметри російськомовного анонсу.
49. Тлумачні електронні словники російської мови: структурно-функціональний аспект.
50. Структурно-семантичні параметри висловлювань у діалектній оповіді.
51. Директивні мовленнєві акти в публіцистичному дискурсі.
52. Ізоморфізм та аломорфізм в ойконімії США й України.
53. Семантично-когнітивна структура концептів «багатство» і «бідність» у різносистемних мовах.
54. Адвербіальні еквіваленти слова в англійській та українській мовах.
55. Проблема культури мови в українській періодиці 60–90-х рр. XX століття.

*Учений секретар Наукової ради
«Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» НАН України
В. В. ЧУМАК*